

AKTION MKF – EN LYSANDE IDÉ

Valet till ordförande för Moderata Samlingspartiets Kvinnoförbund *på Billinge i Skövde 1972 var en minst sagt dramatisk händelse. Sittande ordförande Ethel Florén-Winther utmanades av valberedningens kandidat på ordförandeposten: Britt Mogård.

Det var min första kvinnoförbundsstämma och jag minns som vore det igår hur ohyggligt spännande det var. Jag minns också hur Irma Petersson, Skaraborg, pläderade för valberedningens förslag och manade till ansvar och besinning. ”Vi har partiets ögon på oss nu”, sa hon. Man hade fruktat en personstrid men den uteblev även om Ethel Florén-Winther också ställde upp. Britt Mogård valdes till ordförande, Ingegerd Troedsson till vice ordförande och Elisabet Holm till andre vice ordförande. Kvinnoförbundet fick ett kraftfullt presidium med tre starka och politiskt mycket kunniga personligheter som vi alla hyste stor respekt för.

Nu började en ny tid för Kvinnoförbundet. Få personer, om ens någon, torde ha betytt så mycket för moderatkvinnorna som Britt Mogård. Och många var vi då i början av sjuttioalet som faktiskt hade tröttnat på dåvarande Kvinnoförbundet. Vi ville ha något annat. Och det kom med Britt.

Med vilja, energi, initiativrikedom och inte minst en god portion humor ledde och inspirerade hon. Det blev roligt att vara aktiv i Kvinnoförbundet. När jag ser tillbaka på alla mina år inom Kvinnoförbundet så är det sammanhållningen, glädjen och skratten jag minns bäst.

Ett aktivt politiskt förbund

Med mottot ”Räkna med människan” tog vi tag i de flesta politiska frågor. Med Britt i ledningen blev Kvinnoförbundet ett aktivt politiskt förbund. Alla politiska frågor rör också kvinnor och vår inriktning blev att visa hur och vad som behöver göras för att få Sverige till ett bättre land för alla.

Arbetsgrupper utarbetade underlag för remisser ut till kvinnoföreningar och -kommittéer i en mängd frågor. Dessa remisser diskuterades på möten runt om i landet. Svaren sammanställdes och program i de olika frågorna diskuterades och beslutades vid MKF:s stämmor. Det gällde frågor om handikapp, barnet i centrum, jämställdhet, försvars- och bostadspolitik, kultur, hälso- och sjukvård, miljöfrågor mm.

Detta arbetssätt ledde till stor aktivitet bland MKF:s medlemmar och gav underlag för ställningstaganden i en mängd frågor. MKF kunde i motioner till partiets stämmor, i debattartiklar och allehanda utspel föra fram moderata kvinnors åsikter och förslag. Tiotusentals flygblad delades ut över hela landet med våra förslag och i samband med kampanjer. Eftersom MKF var remissinstans för statliga utredningar var programarbetet särskilt värdefullt.

Britt gjorde Kvinnoförbundet synligt. Hon var orädd och vågade utmana. Hon inspirerade. Hon fick oss alla att våga.

Vi kampanjade på gator och torg, ofta med en humoristisk appell som inspiration. "Är detta ett Högerspöke?" på ett flygblad med en bild på Britt.....

Aktion MKF – ett genidrag.

Men det allra viktigaste som Britt gjorde var att lära oss det nödvändiga med strategiska och målmedvetna insatser för att få fler kvinnor på framträdande poster i politik och samhälle. Aktion MKF som Britt startade 1976 var ett genidrag!

Efter valet 1976 blev det en borgerlig regering. Moderaterna jublade men Moderata Kvinnoförbundets styrelse hade krismöte. Partisekreterare Lars Tobisson kom till styrelsemötet för att diskutera valresultatet. Han såg våra dystra miner. Jag minns att han utbrast: "Vad är det med er? Vi har ju vunnit valet!". De borgerliga hade vunnit regeringsmakten men vi hade inte fått in fler kvinnor i riksdagen trots ett intensivt arbete. Vad hade vi gjort för fel?

Vid nästkommande styrelsemöte presenterade Britt sin lysande idé. Vi behövde mer strategi, målmedvetenhet och enighet. Varje Länskvinnoförbund skulle utse **en** kandidat till riksdagen omedelbart efter valet. Diskussionerna och valet av kandidat skulle ske innanför stängda dörrar tills enighet uppnåtts och kandidaten var utsedd. När dörrarna öppnades skulle alla sluta upp kring kandidaten i vått och torrt.

Kandidaten skulle tränas av MKF centralt i en utbildning innehållande bl. a. ledarskapsträning, tal- och debatteknik, torgmötesträning, massmediakunskap och –träning osv. Naturligtvis ingick utbildning i politiska frågor men det var inte det viktigaste. Utbildningen skulle vara i tre år fram till nästkommande val. Länskvinnoförbunden skulle hjälpa till att lansera kandidaten på alla tänkbara sätt. Framför allt skulle man vara **enig**. Målet var att få in kandidaten i riksdagen vid näst val.

Hårda tag och systerskap.

Aktion MKF blev minst sagt omdiskuterad. I vissa län blev det mycket diskussion och bråk. Aktion MKF-kandidaterna upplevdes som ett hot av andra kandidater och redan etablerade politiker. För en del kandidater blev det hårda tag. Vi lärde oss alla mycket av detta, inte minst hur viktigt det är med "systerskap". Men vi fick in fler kvinnor i riksdagen, fler moderata kvinnor på framstående poster överhuvudtaget. Detta märktes ganska snart. Många av dem hade gått Aktion MKF.

MKF:s kansli spelade en viktig roll i kandidatutbildningen, särskilt förbundssekreterarna. Kandidaterna behövde stöd mellan utbildningsomgångarna (en på våren och en på hösten).

Jag ingick i den första omgången Aktion MKF-kandidater och jag glömmer aldrig den första utbildningsträffen på Gimo 12 januari 1977. Britt inledde med ett inspirerande tal. Konsulten

Jan Aspling var vår handledare. Vi skulle sätta upp vårt mål – riksdagen – samt analysera hinder och möjligheter. Vi förväntades också vid hemkomsten tillkännage vår ambition att komma till Riksdagen. På kvällen var vi alla i fullt uppror, ovana som vi var vid detta sätt att diskutera och agera i egen sak. Allt höll på att gå överstyr. Revolten bland oss kursdeltagare var nära under natten.

På morgonen ingrep Elisabet Holm med sin auktoritet. Hon höll ett rungande tal till oss och allt lugnade sig. Aktion MKF -79 var räddad och blev en mycket viktig ledarskapsutbildning för politiskt starkt motiverade kvinnor. Det system som grundlades i varje omgång var inte minst värdefullt och något som vi som varit med haft glädje av hela livet.

För kandidaterna innebar utbildningen en möjlighet till utveckling både när det gällde personlig utveckling och utveckling av politisk kunskap. Jag vet att jag själv förändrades och blev mer klar över mig själv och mer målmedveten. Och likadant har många andra sagt.

Aktion MKF utvärderades och utbildningen förändrades successivt och fortlever än idag. Målsättningen ändrades till att gälla tunga politiska poster överhuvudtaget.

Målmedvetenhet, enighet och strategi.

Det nya var inte att en kandidat fick utbildning i politiska frågor. MKF hade redan ett ambitiöst utbildningsprogram för att utbilda sina medlemmar och förtroendevalda i förenings- och mötesteknik och i politik. Kvinnliga Medborgarskolan anordnade dessutom varje år en kurs med kvalificerade talare.

Det nya med Aktion MKF var sättet på vilket kandidaterna utsågs och insikten om vikten av vara enig och sluta upp kring en kandidat, att alltid föreslå och tala väl om sin kandidat. Det nya var också att kandidaten tränades i ledarskap och självförtroende, i egen marknadsföring och i att möta massmedia. Detta slags kandidatutbildning var något alldeles nytt som inte hade förekommit i de politiska partierna och knappast i något annat sammanhang heller.

För MKF som förbund betydde kandidatutbildningen oerhört mycket. Varje Aktion MKF-omgång blev ett nätverk av kvinnor som kände MKF när det var som bäst och som visste vad MKF syftade till och ställde upp för MKF. Vi lärde oss hur vi skulle få fram fler kvinnor och det hade alla M-kvinnor nytta av. Vi insåg vikten av målmedvetenhet, enighet, strategi och att kunna ta strid när strid är nödvändigt.

Ann-Cathrine Haglund

*Vid Riksstämman 1978 i Örebro ändrades namnet till Moderata Kvinnoförbundet, förkortat MKF. Benämningen Moderata Kvinnoförbundet hade då redan använts av företrädare för Kvinnoförbundet under några år i icke-officiella sammanhang.

Ann-Cathrine Haglund

Fil. mag., språklärare. Riksdagsledamot för Örebro län 1979 – 1993. Landshövding i Malmöhus län 1993 – 1996, i Uppsala län 1997 – 2002. Ordförande Moderata Kvinnoförbundet 1981 – 1990. Ordförande i Sällskapet för Moderata Kvinnors Historia. Honorärkonsul för Republiken Polen 2005 – 2010.